

วีวาอ๊าเซ่อกอชี่

วีวาอ๊าเซ่อกอชี่

ปฆาแกว๊ต่า **เขมลาวัณย์ จ่าวะ**

ปฆาแกว๊ต่าฆอ ศรัณย์รักษ์ สันติอรุโณทัย

โครงการพัฒนาการเรียนการสอนแนวทางทวิภาษา (ไทย-กะเหรี่ยงสกอร์)

โครงการร่วมมือระหว่าง สพฐ. สพป. เชียงใหม่ เขต 6 และมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์

สนับสนุนโครงการโดยมูลนิธิเกื้อฝันเด็ก

Supporting the Mother Tongue Based Multilingual Education (MTB-MLE) project

in Ethnic Minority Communities in Thailand: Sgaw Karen-Thai

Financially supported by Child's Dream Foundation

Joint project between FAL & OBEC

เล๊อ วีวา อ๊า เด๊อ ล่อคี อ๊า เซ่อ ค๊อ ซ่า โอ่ะ แว คีทู่ โอ่ะ จอ จือ ล่อะ ซ๊ะ ยียี เล๊อ เซ่อ ค๊อ ซ่า ทู่ ค่อที๊ ซู่ ล่อ ต่า ด๊อ ต่า ล่า เว่ วอ แว โอ่ะ ด๊อ มื๊อ ซ่า ปฆาเก่อญอ ก่ะเพา เซ่อ ก่อ ชี่ อ๊ะ ซ่า ชี๊ ชี๊

เต่อ ยี่ะ เน่ พลั๊ะ เก๊อ พู ฮ่อ โค่ เล๊อ อ่ะ ซอ เม่ แว ต่า ด๊อ ต่า ล่า อ๊า โอ่ะ เต๊อ เทอ บ่า อ่า พอ ท่อ อ๊ะ ซ่า ท่อ แว เต๊อ ยี่ะ อ่า เฆ ด๊อ ซี แว เต๊อ ซี ญา เก๊อ ซู่ ต่า แลฮ แพ๊ เน่ วาวา อ่า แก๊ วีวา อ๊า แว่ น่อ อ๊า โป่ ลี๊ มี่อะ โป่ ด๊อ ลี๊ เต่อ ปู๊ ลี๊ ปู๊ อี แต๊ โซ ต่า เล๊อ บ่ะ ซู่ เซ่อกอชี่ ด๊อ แต๊ วีวา ซู่ เซ่อกอชี่ ดี๊ ซ๊อ ลี๊ เต่อ ปู๊ อี

แพ๊ เน่ วีวา เดอ วาวา ซู่ เซ่อกอชี่ อ่ะ แว กว่า แชว แว เซ่อกอชี่ อ่ะ คี ลูที ก๊อ มื่อ นี วาวา แต๊ วีวา เป๊อโม่ เป๊อป่า เต๊อ โช โม แว เล๊อ เป่อ เก๊อ ซู ชา ออ เป๊อ ซู อ่อะ ออ ด๊อ เฮ่ ดู๊ อ่อะ เซ่อก๊อก๊อ มื่อนี วีวา ฆี๊ ท่อ ต่า เดอ ลูที ชี่ะๆ เต่อ เดอ เต่ ลอ ที เล๊อ อ่าปู ด๊อ แล ลูทีก๊อ มื่อนี ฮ่ะแว ฮ่ะวอ

เต่อ ชี ด๊อ อ๊าต่าเดอ ลูที ชี๊ แว อ่าแว ด่ะ
เต่อ มา เก ทีเดอ เล๊อ อ๊า โด่ะ อ่า แต๊ แว
อ่า เต่อ อ๊า ต่า มี่อะซู่ มี่อะซ๊า เล๊อ อ่า ฮี๊ะ
เต่อ บลี่อวอ แว ด่ะ เต่อ ยี่ะ อ๊า เซ่อกอชี่
โด่ะ ท่อแว อ่า ซ๊ะคือ ต่า ร๊า ด๊อ แล ลูที
ก๊อ มี่อ นี

ตือ เล๊อ เซ่อกอชี่ อ๊า ซ่า ท่อ ลาๆ ชี๊ วาวา ซ๊า คือ ต่า เล๊อ อ๊า เซ่อกอชี่ อ๊า ซ่า ท่อ ลี อ่า แต๊ แว เต๊อ ยี่ะ อ๊า ซ่า เก่อ โด่ะ ท่อ ด๊อ อ่า เก๊อ แก๊ เก อ่า ฆอๆ ด๊อ เป๊อ อ่อะ เก่อ เซ อ่า แว ด่ะ ซ๊ะ คือ ร๊า เล๊อ อ่า เซ่อกอชี่ อ๊า ซ่า ท่อ อา

อ๊ะโม่ อ๊ะป่า แต๊ เฆ แว โกล๊ โด่ะ ม๊า เล๊อ เน่อ ลูที ก๊อ มื่อ นี อ่า แว นี แว ซ๊ะ คือ ต่า วีวา ลูที ก๊อ มื่อ นี เล๊อ เซ่อกอชี่ ชี่ะ ตือ เล๊อ พ๊ะ โด่ะ ฆอๆ

มื่อ เต่อ นี แพ๊ เล๊อ วีวา ลูที เน่ จ๊อ เฆ พื๊อ เล๊อ อ่ะ โอ่ะ เต๊อ ยี ฅอ เดอ วีวา แล ลู ที วี วา อ๊า เซ่อกอชี่ ซ่า ทอ มี ฆอๆ โชโม่ แว ด๊อ เป่อ เตรอ วีวา แต๊ แว เน่อโกล๊ เน่อ คือ เน๊อ ซี ญา เน๊อ ต่า มา เล๊อ เน่อ มาวีวา ซ๊ะ คือ ต่า ร๊ะ เล๊อ ปฆ่า ก๊อ ฆา เป่อ เตรอ ออ เน่

แพ๊ พือ จ๊อเฆ แต๊ แว วีวา เน๊อ เซ่อกอชี่
เต๊อ เพล่อ พ๊ะ โด่ะ แย่ เพล่อะ พือ
จ๊อเฆ แต๊ แว วีวา เน่อเซ่อกอชี่ เต๊อ
เพล่อะ เป๊อ อ่อะ กู๊ อ่ะเต่อ จื๊อ ลอฮ
พือ จ๊อเฆ เป่อ เตรอ วีวา เต่อ จื๊อ ด๊อ
ด๊อ วีวา เน่ อ่า ซ๊ะ ชู่ท่อ พ๊ะ โด่ะ เล๊อ
อา เกอ กวา แชว เก เกอซู เก เซอกอช

.....มะเขือเทศของวีวา.....

ที่หลังบ้านของวีวามีต้นมะม่วงปลูกห่างๆ กันอยู่ 2 ต้น ที่โคนต้นของมะม่วงทั้งสอง จะปลูกพืชสวนครัวหมุนเวียนกันไป เช่น พริกกระเหรี่ยง กะเพรา มะเขือเครือ (มะเขือลูกเล็กๆ)

เมื่อไม่นานมานี้ เขาก็ปรับหน้าดินกันอีก เพราะ พืชสวนครัว อายุสั้น พอออกดอก ออกผล ไปซักพัก ก็จะเริ่มเหี่ยวแห้งและตายไป ก็ยังไม่รู้จะปลูกอะไรกันดี

พอดี วาวาพี่ของวีวา ชอบอ่านหนังสือสาราณุกรม ในหนังสือมีการแนะนำให้ปลูกมะเขือเทศเลยบอกให้วีวาลองปลูกมะเขือเทศตามในหนังสือดู

เมื่อวีวากับวาวาช่วยกันปลูกมะเขือเทศแล้ว พวกเขาก็ช่วยดูแลต้นมะเขือเทศที่ปลูก ด้วยการรดน้ำทุกวัน วาวาบอกวีวาว่า “พ่อแม่ของเราคงไม่ได้คาดหวังว่าเราจะทำไว้เพื่อขายเป็นจริงเป็นจัง แต่เราปลูกไว้เพื่อกินเพื่อแบ่งให้เพื่อนบ้าน”

ทุกวันวีวาจะเอาบัวรดน้ำอันเล็กๆ ของเธอมาใส่น้ำ แล้วก็เดินไปรดน้ำทุกวัน วันละประมาณ 10 รอบ เพราะ บัวรดน้ำอันเล็กมาก แต่เธอก็ไม่ยอมเปลี่ยนเป็นบัวรดน้ำอีกอันที่ใหญ่กว่า เพราะ มันหนัก ดูเธอยินดีและสนุกที่จะเดินหลายรอบเพื่อรดน้ำมากกว่า

ไม่นานนัก ต้นมะเขือเทศก็เริ่มงอกและเติบโตขึ้น เธอตื่นเต้นมาก และเธอก็ไม่เคยทิ้งหน้าที่รดน้ำต้นมะเขือเทศเลยสักวัน

จนกระทั่งมะเขือเทศเริ่มให้ผลเล็กๆสีเขียว วีวาดีใจที่มะเขือเทศให้ลูกแล้ว เธอบอกว่า “อีกไม่นาน มันก็จะมีผลใหญ่ขึ้น และเปลี่ยนเป็นสีแดง แล้วเราก็เอามาทานได้” ดูเธอจะภาคภูมิใจที่มีส่วนทำให้ต้นมะเขือเทศออกลูกเป็นอย่างมาก

เมื่อพ่อ แม่และวาวาชมเธอว่า "หนูเก่งมาก ที่ช่วยรดน้ำให้มันทุกวัน" เธอยิ้มอย่างภาคภูมิใจ วีวาเฝ้ารดน้ำต้นมะเขือเทศ จากลูกมะเขือเล็กๆ สีเขียว กลายเป็นมะเขือลูกใหญ่สีเขียว

ในวันหนึ่งขณะที่วีวากำลังรดน้ำต้นมะเขือเทศอยู่นั้น ลุงจอแกเป็นลุงเพื่อนบ้านและรู้จักวีวาดี ก็ได้มาเห็นต้นมะเขือเทศของวีวาที่ออกผลแดงสุกจึงประหลาดใจในขนาดของลูกมะเขือเทศ พร้อมกับชื่นชมวีวาว่าเป็นเด็กขยันและรับผิดชอบดูแลในสิ่งที่เป็นหน้าที่ของตนเอง

MTB MLE

Instructional and Learning Materials Repository